

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาความขัดแย้ง

ผู้วิจัยเข้าไปศึกษาสาเหตุของความขัดแย้งของชุมชนบ้านแหลมมะขบ ที่ปัญหาของการขัดแย้งในชุมชน ซึ่งเป็นบทพิสูจน์ถึงเหตุผลของการขัดแย้งในชุมชน ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งในตนเอง ระหว่างผู้นำกันคนในชุมชน คนกับคน โดยการวิเคราะห์คำสัมภาษณ์และการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดระยะเวลา 7 เดือน

ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนบ้านแหลมมะขบ

คณะผู้วิจัย ได้เข้าสนามเพื่อศึกษาปัญหาความขัดแย้งในกลุ่มต่าง ๆ ของคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ตลอดจนความเป็นอยู่ตามบริบท สภาพของชุมชนบ้านแหลมมะขบ และการบริหารจัดการความขัดแย้งของผู้นำ อย่างมีคุณภาพ สามารถสรุปปัญหาความขัดแย้งได้ทั้งหมด 11 ปัญหา ดังนี้

1. ปัญหาความขัดแย้งในเรื่องของการพัฒนาแหล่งน้ำ
2. ปัญหาความขัดแย้งการขอพื้นที่ในการก่อสร้างบ่อน้ำบาดาลของหมู่บ้านแหลมมะขบ (2543)
3. ปัญหาความขัดแย้งโครงการซ่อมถนน และฝังท่อระบายน้ำของชุมชนบ้านแหลมมะขบ
4. ปัญหาการคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในคุ้มบ้านเดียว
5. ปัญหาการจำหน่ายสุรากลั่น (รัฐบาล) ของร้านค้าและสุราพื้นบ้านของคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ
6. ปัญหาความขัดแย้งในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเสริมตามความสนใจของคุ้มบ้าน จำนวน 5 คุ้มของชุมชนบ้านแหลมมะขบ
7. ปัญหาการไม่ได้รับการยอมรับของผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในการปฏิบัติหน้าที่ของชุมชนบ้านแหลมมะขบ
8. ปัญหาความขัดแย้งกรณีการจ่ายน้ำประปา
9. ความขัดแย้งทางค่านิยมของกลุ่มชาวบ้านที่รักษากับหมอแผนโบราณกับกลุ่มผู้ใช้ยาแผนปัจจุบัน
10. ปัญหาการบริหารงานประปาในชุมชนบ้านแหลมมะขบ

11. ความขัดแย้งในการบริหารเงินกองทุนเงินล้าน

จากการลงภาคสนามและวิเคราะห์ปัญหาความขัดแย้งสามารถวิเคราะห์ศักยภาพ ศักยภาพของชุมชน ได้ดังนี้

สภาพทั่วไปของชุมชนหมู่บ้านแหลมมะขบ มีลักษณะเป็นครอบครัวขยาย มีความขัดแย้งกันระหว่างกลุ่มผู้นำชุมชนและคนในชุมชนทั้งในด้านการบริหาร และการใช้อำนาจเด็ดขาดตามสิทธิ ด้านความร่วมมือ

คณะผู้วิจัยได้ศึกษาถึงปัญหาความขัดแย้งโดยลงสนามเพื่อสัมภาษณ์ และเก็บข้อมูลย้อนหลังเป็นเวลา 10 ปี

นายประทุม ขำกลิ้ง กล่าวว่า “ผมต้องการทบบางส่วนของตัวฝ่ายกันน้ำ เพราะมีความสูงมากกว่าระดับน้ำที่ไหลหลากมาตามลำคลอง มันไหลเข้ามา น้ำจึงเอ่อขึ้น ทำให้น้ำท่วมพื้นนาทั้งหมด ผมจะเอาอะไรกิน ทุนก็ไม่ได้ กำไรก็ไม่มี ครอบครัวของผมต้องมีรายจ่ายเหมือนกับคนอื่น” นางประจวบ แต้มสงค์ พูดให้แง่คิดกับกลุ่มของนายประทุม ขำกลิ้งอีกว่า “ดินที่ขุดลอกขึ้นมาจากลำคลอง มันก็ทับถมในพื้นที่นาของฉันและชาวบ้านที่ทำนาในบริเวณนั้น ความสูญเสียทางรายได้มันมากกว่าเจ้าของนาที่ไม่ติดลำคลองนะคะ”

ผลการวิเคราะห์ปัญหา

ผลการวิเคราะห์ปัญหาพบว่า ปัญหาขัดแย้งเกิดจากการคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านแต่การคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านนั้นเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านทำการคัดเลือกเอง การที่ผู้ใหญ่บ้าน ชาวไทย ใจสู้ คัดเลือกนายสมสู กูเอกราช ที่เป็นญาติมาเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านนั้น ไม่ได้การยอมรับจากคนในชุมชนมากนัก เพราะมองว่าผู้ใหญ่บ้านให้การสนับสนุนเฉพาะคุ่มของตนเอง ต้องการการขยายฐานอำนาจเพื่อการสืบทอด ไม่มีการกระจายอำนาจและสนับสนุนคนต่างคุ่ม ดังนั้น การขอความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน หรือกิจกรรมของชุมชนจึงไม่ได้รับความร่วมมืออย่างจริงจัง พร้อมทั้งถูกโต้แย้ง ขัดขืนไม่ให้ความร่วมมือ และขัดขวางไม่ให้เกิดกิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เช่นโครงการเจาะบ่อน้ำบาดาล เมื่อผ่านมติที่ประชุมแล้ว และได้รับการสนับสนุนจากกรมทรัพยากรธรณีเพื่อทำการขุดเจาะ เมื่อถึงเวลาดำเนินการเจ้าของที่ไม่อนุญาตทำให้จำเป็น ต้องดำเนินการต่อไป ต้องหาสถานที่แห่งใหม่ทำให้การใช้ประโยชน์จากน้ำจึงไม่ครอบคลุมทั่วหมู่บ้าน ในขณะที่เดียวกันบางครั้งทำให้เสียโอกาส และขาดโอกาส เช่นการเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนจากองค์การ หรือ หน่วยงานอื่นล่าช้า ทำให้บางครั้งขาดโอกาส เพราะไม่สามารถลงประชามติได้ทันต่อเวลา การไม่ได้รับความร่วมมือเกือบทุกเรื่อง และการ

ต่อต้านลักษณะนี้เกิดขึ้นบ่อยครั้งมากจึง ทำให้นายสมผู้ กู้เอกราช ลาออกจากการเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เพราะทนต่อต่อต้านไม่ได้ และนายเจตน์ รักถิ่น ที่เป็นคนในคุ่มอื่นได้รับการเสนอชื่อแทนนายสมผู้ กู้เอกราช ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านคนเก่า

นายสมผู้ กู้เอกราช ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านคนเก่าที่จัดว่าเป็นคนทำงานคนหนึ่งแต่ที่ไม่เป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ในชุมชน เพราะผู้คนส่วนมากมองว่าเป็นเครือญาติของผู้ใหญ่บ้าน และพี่น้อง และญาติเคยมีปัญหาเรื่องการล้าพื้นที่บ้านกับเพื่อนบ้านข้างเคียง ที่น่าข้างเคียงมาก่อน จึงถูกมองว่าจะมาหาผลประโยชน์ กล่าวกับผู้วิจัย “ปัญหาอุปสรรคในการทำงาน คือความคิดของคนในชุมชนที่แตกแขนงหลากหลาย ชอบมองกันแต่ภายนอกไม่ศึกษาการทำงาน และขัดแย้งตลอดเวลา แก้ไขยาก เพราะมันสะสมมานาน มองกันในแง่ร้ายและคิดตลอดเวลาว่าเป็นคนไม่ดี หรือมีดีน้อย คิดว่าไม่มีความสามารถเห็นเพียงเป็นเครือญาติ บุคลิกหน้าตาไม่เหมาะสม ข้อเหล่านี้ผมคิดว่า เป็นข้อขัดแย้งที่ขัดเกลากอกจากใจคนได้ยากและไม่หมดไม่สิ้น ”

นายพงษ์ศักดิ์ รักไทย ผู้ช่วยผู้รักษาความปลอดภัยในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นคนเก่าของกำนัน กล่าวถึงความขัดแย้งในชุมชนว่า “ บ้านเราชอบว่ากัน งานไม่ทำเอาแต่เบียดเบียน เอาแต่คุย เอาแต่ตีหม้อ เฝ้านักร้อง ” “ แล้วความหมายของคนดี คนดี คืออย่างไร ดีแค่ไหน มีอะไรมาวัดเป็นฐานให้เป็นหลักสากลได้ ผมพยายามแล้วทำแล้ว ”

นายเจตน์ รักถิ่น ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านคนใหม่และเป็นคนปัจจุบัน (2550) ซึ่งอยู่ต่างคุ่มเดียวกับผู้ใหญ่บ้านให้ข้อคิดกับคณะผู้วิจัย “ คนเราชอบพูดแบบเข้าใจยาก เหตุผลก็พอฟังได้ แต่ชอบตะแบง ชอบยุแยงตะแคงรัว ไม่อยากเห็นใครได้ดีกว่า ”

นายมีรัก รุ่งรัตน์ เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านอีกคนหนึ่งที่อยู่คุ่มเดียวกับผู้ใหญ่บ้าน และเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านมานานแล้ว ได้ปรารภขึ้นมากว่า “ ผมทำงานให้กับทางราชการมาหลายปีในชุมชนของผม บางคนมีความคิดที่เคลื่อนไหวตลอด แต่ความคิดขัดแย้ง คิดในทางลบ และกล้าที่จะพูดในที่ประชุม บางกลุ่มที่ไม่กล้าพูดในที่ประชุมก็ออกไปพูดทั้งดีและไม่ดี เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยในกลุ่มในคุ่ม ทำให้จากการขัดแย้งจากเล็กน้อยก็ขยายกลายเป็นความขัดแย้งที่ขยายวงกว้างขึ้นไม่จบ

ในขณะเดียวกันชุมชนแหลมมะขบ มีคุ่มบ้าน จำนวน 5 คุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างที่สื่อถึงการขัดแย้งในชุมชนบ้านแหลมมะขบสามารถสรุปได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่คอยจับผิด เป็นกลุ่มที่ไม่กล้าแสดงในที่ประชุม หรือการรวมกลุ่มแสดงความคิดเห็น และเป็นกลุ่มที่มักจะมีความเห็นขัดแย้งเกือบทุกเรื่องโดยเฉพาะเรื่องที่คิดว่าตนเองไม่ได้ผลประโยชน์ หรือไม่เกิดประโยชน์ต่อตนเองโดยตรง หรือมองว่ากลุ่มใดจะได้รับผลกระทบ มักจะพูดให้เกิดความแตกแยก กลุ่มนี้มองสถานการณ์เฉพาะหน้าเพียงอย่างเดียว ไม่มองถึง

ผลประโยชน์ที่จะเกิดภายหลัง เช่นกลุ่มที่ทำลายสันผ่ายกันน้ำ ที่มองเฉพาะว่าการระบายน้ำซ้ำ เป็นผลเสียต่อตนเองทำให้น้ำท่วม แต่ในขณะที่เดียวกันไม่นึกถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อส่วนรวม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องงบประมาณ และผลผลิตโดยรวมที่เป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจของชุมชน เช่นนาข้าว พืชสวนการเกษตร จะเสียหายทั้งหมดบ้าน เป็นต้น กลุ่มนี้เป็นกลุ่มอันตรายที่ใช้กำลังมากกว่า ความคิดอื่นใดมองผลประโยชน์ตัวเองเป็นที่ตั้ง

2. กลุ่มเพิกเฉย กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ไม่สนใจโลกภายนอก คือไม่สนใจว่าจะเกิดอะไรขึ้น วางเฉย และไม่ร่วมกิจกรรมของชุมชน จะร่วมกิจกรรมเมื่อเห็นว่าเป็นประโยชน์ของตน จะทำเมื่อเห็นว่าเป็นผลที่เกิดตนเองได้ประโยชน์ แต่จะไม่ให้ความร่วมมือเมื่อเห็นว่าตนเองเสียผลประโยชน์ วางเฉยเมื่อมองว่าทำไปก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร มองเหตุการณ์ เฉพาะหน้า ไม่ได้หวังผลระยะยาว เป็นกลุ่มที่กล้าแสดงออกเฉพาะการจับกลุ่มพูดคุยลับหลัง การร่วมกิจกรรมจะมองที่ค่าตอบแทน มากกว่าการที่จะให้ความร่วมมือโดยไม่มองที่ประโยชน์ส่วนรวม เช่น จะร่วมกิจกรรมเฉพาะที่ได้ผลประโยชน์ อาทิได้เบียดเบียนการประชุม ได้ค่าตอบแทนเป็นของหรือเงิน หรือของกินของใช้ คนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มใหญ่และมักจะคล้อยตามไปทางใครก็ได้ที่มาชักจูง หรือโน้มน้าวให้เกิดการคล้อยตาม หรือมีค่าจ้างเป็นสิ่งเร้า กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีอำนาจในการต่อรองหรือเป็นตัวแปรให้เกิดการขัดแย้งในชุมชนบ้านแหลมมะขบ

3. กลุ่มที่กล้าแสดงออก กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่กล้าแสดงความคิดเห็นทั้งในที่ประชุม ต่อหน้า และลับหลัง เป็นกลุ่มที่เล็กที่สุด และมีพฤติกรรมพูดก่อนคิด แต่ก็ไม่ได้นำคำนี้มาผลจะเป็นอย่างไร บางครั้งเป็นชนวนให้เกิดความขัดแย้งต่อเนื่อง บางครั้งเป็นข้อยุติให้แก่ที่ประชุมได้ กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่เมื่อแสดงความคิดเห็นจะมีทั้งผลดีและผลเสีย เช่นการลงมติในที่ประชุมชุมหมู่บ้าน

สาเหตุของการเกิดปัญหาความขัดแย้งของชุมชนบ้านแหลมมะขบ

สาเหตุของการเกิดปัญหาความขัดแย้งในชุมชนบ้านแหลมมะขบ สามารถแยกเป็นสาเหตุของการเกิดปัญหาได้ ดังนี้

1. ความคลุมเครือของบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบ เป็น ความขัดแย้งอันเนื่องมาจากจากความคลุมเครือในบทบาทหน้าที่ ใครทำหน้าที่อะไร เช่นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านทำหน้าที่อะไร ผู้นำคุ้มมีหน้าที่อะไร คณะกรรมการหมู่บ้านมีหน้าที่อะไร ทุกฝ่ายไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง และไม่เข้าใจวิธีการทำงาน ความคลุมเครือในบทบาททำให้ไม่เข้าใจว่าใครต้องรับผิดชอบเรื่องอะไร และรับผิดชอบอะไร ผลที่เกิดขึ้นทำให้งานบางอย่างมีคนรับผิดชอบหลายคนงานบางอย่างไม่มีใครยอมรับผิดชอบ และการมีข้อตกลงร่วมกัน บางคนได้รับการยกเว้นที่ไม่ต้องปฏิบัติตามมติ เช่นคณะกรรมการดูแลการบริหารน้ำประปา ใช้น้ำหรือตามบทบาทการเป็นผู้นำ ก็

เป็นสาเหตุทำให้เกิดความขัดแย้งได้ เช่น การกำจัดมูลโค กระบือ ที่เลอะเทอะบนถนนในหมู่บ้านของเจ้าของคอก ตามมติที่ประชุมหมู่บ้าน เมื่อถึงเวลาผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านเจตน์ รักถิ่น ที่มีคอกวัวขนาดใหญ่ ไม่ปฏิบัติให้เป็นแบบอย่าง เป็นต้น

2. ความแตกต่างทางประสบการณ์ เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ที่เห็นได้ชัดเจน ที่เห็นได้ชัดเจนนั่นเป็นความขัดแย้งของคนที่มีความรู้กับคนมีประสบการณ์ เช่นนายไบเล่ สีเขียว อดีตผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารและพัฒนาชุมชนบ้านแหลมมะขบไม่ว่าจะเป็นเกี่ยวกับแหล่งน้ำ พร้อมทั้งได้วางแนวทางในการพัฒนาสำหรับผู้ใหญ่บ้านคนใหม่ที่เป็นผู้ที่มีความรู้แต่ขาดประสบการณ์ การเกิดความขัดแย้งในการพัฒนาชุมชนในยุคของผู้ใหญ่บ้านชาติไทยใจสู้ จึงเกิดความขัดแย้งในกลุ่มระหว่างผู้ใหญ่บ้านคนเก่าและคนใหม่ แต่เป็นการขัดแย้งที่ยังไม่ร้ายลึก จึงเหมือนกับการขัดแย้งเพื่อต่อรองผลประโยชน์

3. สภาพของชุมชนที่มีการแข่งขันเพื่อให้ได้ผลประโยชน์และอำนาจ เช่นกรณีการคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ที่ผู้นำมีความคิดว่าการคัดเลือกคนใกล้ชิดและเครือญาติหรือพรรคพวกนั้นจะสามารถพัฒนาชุมชนได้เร็วขึ้น แต่ผู้ตามมีความคิดว่าการคัดเลือกเฉพาะกลุ่มคนของผู้นำเป็นการขยายฐานอำนาจ เพื่อผลประโยชน์ หรือการจัดกลุ่มอาชีพเป็นการรวมกลุ่ม โดยมีผู้นำเป็นประธานกลุ่ม เพื่อให้ในการต่อรองกับนายทุน กับกลุ่มย่อย ผู้ตามมองว่าผู้นำเอื้อผลประโยชน์แก่กลุ่มของตนเอง และเป็นการเอื้อผลประโยชน์เพื่อให้เกิดการยอมรับในกลุ่มที่ได้ผลประโยชน์ เช่นกลุ่มแรงงานที่ไม่มีฝีมือ

พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในชุมชน

เป็นพฤติกรรมของผู้นำและผู้ตามในชุมชนบ้านแหลมมะขบที่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง

1. พฤติกรรมการต้องการเอาชนะ เป็นพฤติกรรมการแสดงออกที่ไม่ร่วมมือกับฝ่ายตรงข้าม โดยมุ่งที่จะยืนยันตามความต้องการของตนเองอย่างแน่วแน่ และไม่คิดถึงผลกระทบหรือผลเสียอันจะเกิดแก่ส่วนรวม เช่น กรณีการทูปสันฝายกักเก็บน้ำ ซึ่งและการทำฝายกักเก็บน้ำ คนที่ถูกผลกระทบ ไม่ยอมรับฟังข้อเสนอนในการแก้ไขปัญหา และทำการทูปฝายโดยพลการ ไม่รอการแก้ปัญหา ซึ่งนายประทุม ขำกลิ้ง ได้บอกกับคณะผู้วิจัยว่า “ผมต้องการทูปบางส่วนของตัวฝายกั้นน้ำ เพราะมีความสูงมาก สูงกว่าระดับน้ำที่ไหลหลากมาตามลำคลอง มันไหลเข้ามา น้ำจึงเอ่อขึ้น ทำให้น้ำท่วมพื้นนาทั้งหมด ผมจะเอาอะไรกิน ทูนกี้ไม่ได้ กำไรก็ไม่มี ครอบครัวของผมต้องมีรายจ่ายเหมือนคนอื่น” นางประจวบ แต้มสงค์ พุดให้แ่งคิดกับกลุ่มของนายประทุม ขำกลิ้งอีก

ว่า “ดินที่ขุดลอกขึ้นมาจากลำคลอง มันก็ทับถมในพื้นที่นาของฉันและชาวบ้านที่ทำนาในบริเวณนั้น ความสูญเสียทางรายได้มันมากกว่าเจ้าของนาที่ไม่ติดลำคลองนะคะ”

2. พฤติกรรมการหลีกเลี่ยง เป็นการแสดงออกแบบไม่ยืนยันความต้องการของตนเอง และไม่ให้ความร่วมมือกับฝ่ายตรงข้าม เป็นวิธีการหลีกเลี่ยง หนึ่งเฉย ความขัดแย้งที่มีอยู่ก็ปล่อยไว้ไม่ยอมจัดการเด็ดขาด หรือปล่อยไว้ เช่น กรณี ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มหมอพ่น / เป่ายา กับ กลุ่มผู้ใช้ยาแผนปัจจุบัน ที่เป็นความขัดแย้งที่คู่กรณีทั้งสองฝ่ายคงปล่อยไว้ใช้วิธีการรักษาตามความเชื่อของตนเอง และไม่พยายามที่จะยอมรับซึ่งกันและกัน ยังคงมีการกระทบกันตลอดเมื่อมีการรวมกลุ่มสนทนากับคณะผู้วิจัย

หมอพ่น/หมอเป่า นายสมโชค ศรีตะโหนด “ เวลาผมพ่นยาจากปาก เขามีเชื้อจากน้ำลาย ทำให้แผลกลายเป็นมา ”

นางเต่า สีสาด ซึ่งเป็นผู้ร่วมสนทนาได้กล่าวถึงเล่นกึ่งจริงว่า “ น้ำพ่นจากหมอก็คือน้ำลาย มีพิษ มีเชื้อทำให้แผลไม่หาย พิสูจน์ยากนะคะ ”

นางคำ กล่าวเสริมว่า “ เหล้าที่ใช้พ่นก็มีดีกรีแรง แผลจึงยุบและแห้ง มันไม่ใช่ยาวิเศษหรอก ”

นายสมโชค ศรีตะโหนด หันมากล่าวกับคณะผู้วิจัยว่า “ สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น สิบตาเห็นไม่เท่ามือคลำ สิบมือคลำไม่เท่ากับทำให้ดู ความเชื่อความศรัทธาของเขามันไม่ห้าม จะให้พ่นให้เป่า ทำให้ทุกอย่าง ขอรับรองอย่ามาพูดกระแนะกระแหนกัน ”

ยายรุ่งทอง ซึ่งเป็นแม่ยายของ นายสมโชค ศรีตะโหนด กล่าวเสริมด้วยเสียงดังที่ข้างวงเหล้าด้วยอารมณ์โมโห “ มันพูดได้ครู ว่า หมอพ่นเหล้าขาว หมอเป่าเหล้าแดง มันแสดงพ่อครู ลูกเขยฉันมันมีวิชา มีครูบาอาจารย์ที่สอนมานะ ไปพ่นให้มันทำไมปากอย่างนี้ มันนำพ่นให้ปากปิดสนิทจะดีกว่ามันนำโมโหไหนครู ”

ปัญหาการบริหารงานประปาในชุมชนบ้านแหลมมะขบ ที่มีผู้ใหญ่บ้านเป็นประธาน คณะกรรมการบริหารงานน้ำประปา ที่มีปัญหาความขัดแย้งในเรื่องของการจัดเก็บรายได้ การใช้น้ำประปาฟรีของคณะกรรมการ และเวลาการเปิด – ปิด น้ำประปาตั้งแต่เวลา 05.00 น. – 20.00 น. ที่เป็นปัญหาความขัดแย้งของผู้ใช้น้ำ เนื่องจากผู้ใช้น้ำกลับจากการประกอบอาชีพ ไม่สามารถที่จะทำภารกิจส่วนตัวเช่น การซักผ้า ล้างจาน หรืออื่นได้ เพราะน้ำไม่สะอาด เมื่อผู้ใช้น้ำร้องขอให้ปิดบริการเวลา 24.00 น. ไม่ได้รับการร่วมมือและแก้ปัญหา คงใช้การเพิกเฉยและไม่รู้ปัญหาของชุมชน

3. พฤติกรรมยอมตาม เป็นพฤติกรรมที่ไม่ยืนยันความต้องการของตนเอง และมุ่งที่จะร่วมมือกับผู้อื่นยอมตามความต้องการของฝ่ายตรงข้าม เพื่อรักษาความสัมพันธ์ แม้จะเป็นการเสียสละฝ่ายตนก็ตาม เช่นกรณีการขัดแย้งในการพัฒนาแหล่งน้ำ ที่มีผู้เสียสละที่ดินทั้งถนนคันสันคลอง โดยผู้ที่มีที่ดินน้อยแม้จะไม่ยอมสละที่ดินในระยะแรกก็ให้ความยินยอมตามความต้องการของฝ่ายตรงข้ามก็ตาม ในขณะที่ผู้ที่มีที่ดินมากต้องเสียสละมาก จึงมีการกระทบกระทั่งกันตลอดเวลา “ฉันทเสียสละมาก แก่เสียสละน้อย” การใช้ประโยชน์เท่าเทียมกัน

4. พฤติกรรมการประนีประนอม เป็นพฤติกรรมที่พบกันระหว่างทาง คือยืนยันความต้องการของแต่ละคน แต่ละกลุ่ม และให้ความร่วมมือแบบปานกลาง แบบพบกันครึ่งทาง เป็นการให้ความร่วมมือเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน แบบไม่ค่อยเต็มใจ แต่พอรับได้ เช่น กรณีปัญหาการเป็นคณะกรรมการเงินล้าน ที่เกิดความขัดแย้งระหว่างคณะกรรมการกองทุนบางกลุ่มกับผู้กู้ ที่เป็นปัญหาการไม่ส่งเงินคืน การพิจารณาแบบเล่นพวกฟ้อง การพิจารณาตัดสินจำเนียรที่ขอกู้ยืมและกีดกันฝ่ายตรงข้ามในการกู้ยืม ทำให้เกิดปัญหาการแตกแยก และขัดแย้งกันอย่างรุนแรง เพราะต่างฝ่ายต่างยืนยันในความต้องการของตนเอง และเมื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านทั้งคณะและนำปัญหาความต้องการของสมาชิกมาพิจารณาและประนีประนอมแบบพบกันครึ่งทาง คือให้ทำตามกฎระเบียบ และข้อตกลงที่ตั้ง คือผู้ที่ค้างส่งขอให้มีการรับรองเมื่อกู้ได้แล้วหักส่งและไม่ให้กู้ยืมเพิ่ม คงจ่ายแต่ดอกเบี้ยร้อยละ 8 ต่อปี ผู้ที่ผิดนัดการส่งปรับหมื่นละ 500 บาท เมื่อส่งแล้วสามารถกู้เพิ่มได้ตามการพิจารณาของคณะกรรมการ และการกู้ยืมรายใดไม่เกิน 5,000 บาทจะอนุมัติให้กู้ยืมได้ทั้งหมด โดยมีผู้ค้ำประกัน 2 คน แต่รายใดกู้ตั้งแต่ 5,000 – 20,000 บาท จะพิจารณาให้เป็นบางรายตามความเหมาะสม กับโครงการที่เสนอและพิจารณาจากผู้ค้ำประกันเป็นหลัก

5. พฤติกรรมร่วมมือร่วมใจ เป็นพฤติกรรมที่ยืนยันความต้องการของตนเองอย่างแน่วแน่ และขณะเดียวกันก็พร้อมที่จะร่วมมือกับฝ่ายตรงข้ามอย่างสูง การแก้ไขความขัดแย้งเป็นเพียงเพื่อตอบสนองความต้องการของทั้งสองฝ่าย เป็นวิธีการแบบชนะ – ชนะ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาหนึ่งของการเกิดความขัดแย้งในชุมชนบ้านแหลม ในกรณีการขัดแย้งในการพัฒนาแหล่งน้ำที่ทุกกลุ่มเห็นด้วยกับการสนับสนุนให้จัดทำฝายกักเก็บน้ำ และกลุ่มสูญเสียพื้นที่ ในการขุดคลอง แต่ก็สามารถตกลงและให้ความร่วมมือในการจัดทำฝายกักเก็บน้ำ และเมื่อฝายถูกทาบและเกิดน้ำท่วมเกิดน้ำขังที่นา เมื่อมีปัญหาทะเลาะและขัดแย้งกันอย่างหนัก เมื่อนำปัญหามาแก้ไขร่วมกันทุกฝ่ายให้ความร่วมมือแก้ปัญหาด้วยการ ขุดลอกคลอง เป็นการแก้ปัญหาที่ตอบสนองความต้องการทั้งสองฝ่าย

ตารางที่ 1 สรุปปัญหาความขัดแย้งในชุมชนบ้านแหลมมะขบ

จำนวนปัญหาความขัดแย้ง ทั้งหมด จำนวน 11 ปัญหา

สภาพปัญหาความขัดแย้ง	จำนวนปัญหา	คิดเป็นร้อยละ
ปัญหาทางการบริหาร - ปัญหาที่ 1 การขัดแย้งในเรื่องการพัฒนาแหล่งน้ำ - ปัญหาที่ 2 การขอพื้นที่ในการก่อสร้างบ่อน้ำบาดาลของหมู่บ้าน (2534) - ปัญหาที่ 3 การซ่อมถนนและฝังก่อระบายน้ำ - ปัญหาที่ 4 การคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน - ปัญหาที่ 5 ความขัดแย้งในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเสริมตามความสนใจของคุ้มบ้าน จำนวน 5 คุ้มบ้าน	5	45.45
ปัญหาทางสังคม - ปัญหาที่ 6 การจำหน่ายสุรากลั่น (รัฐบาล) ของร้านค้ากับสุราพื้นบ้านของคนในชุมชนบ้านแหลมมะขบ - ปัญหาที่ 7 การไม่ได้รับการยอมรับในการบริหารงานของผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในการปฏิบัติหน้าที่ - ปัญหาที่ 8 การบริการและจ่ายน้ำประปาให้คุ้มบ้าน - ปัญหาที่ 9 ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มหมอพ่น / เป๋ายากับกลุ่มผู้เฒ่าแฒ่าปัจจุบัน - ปัญหาที่ 10 การบริหารงานประปาในชุมชนบ้านแหลมมะขบ - ปัญหาที่ 11 การเป็นคณะกรรมการเงินล้าน	6	54.55

สรุป ปัญหาความขัดแย้งในชุมชนบ้านแหลมนั้น มีสาเหตุของเกิดจากการคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านที่คัดเลือกผู้ใหญ่บ้านที่ใกล้ชิด ซึ่งอาจเป็นเครือญาติ พี่น้อง หรือคนใกล้ชิดเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ไม่กระจายอำนาจสู่คุ่มอื่นหรือคนทั่วไป ยังมีคนอื่นที่สามารถทำหน้าที่ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านได้ ทำให้เกิดความขัดแย้งและไม่ให้ความร่วมมือ และในเบื้องต้นอีกที่ฝังรากลึกจากพื้นฐานเดิมของเครือญาติ ชชาติตระกูลครอบครัวไม่ลงรอยกัน ในความขัดแย้งตั้งแต่อดีตเกี่ยวกับที่ทำกิน ทำให้ลูกหลานไม่เข้าใจกัน และการพูดลับหลัง ก่อให้เกิดความขัดแย้งที่เป็นปัญหาภายในชุมชนยากที่จะแก้ปัญหา ส่งผลให้ไม่ได้รับความร่วมมือเกือบทุกเรื่อง และเกิดการต่อต้านทั้งทางตรงและทางอ้อมส่งผลให้การพัฒนาตามโครงการและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนบ้านแหลมมะขบ ที่สามารถได้ใน 2 ด้าน คือด้านการบริหาร จำนวน 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 45.45 และความขัดแย้งทางสังคม จำนวน 6 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 54.55 จึงสรุปได้ว่า ชุมชนบ้านแหลมมะขบ มีปัญหาความขัดแย้งและขาดความสามัคคีและยังเป็นสิ่งท้าทายที่ผู้นำชุมชนต้องใช้ความพยายามและความสามารถในการบริหารความขัดแย้งเพื่อความสงบสุขของชุมชนบ้านแหลมมะขบสามารถ มีข้อสังเกต ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อยากพัฒนา แต่ก็ไม่ยอมเสียสละทั้งทรัพย์สิน เวลา และขาดน้ำใจในการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น เวลาทำงาน เร่งด่วนเมื่อขอความร่วมมือ จึงไม่ได้รับความร่วมมือ และยังเห็นขัดแย้งกันตลอด ทำให้ความสัมพันธ์เสื่อมถอย แต่ก็ยังดีบางกลุ่มมีการปรับความเข้าใจกันได้ก็สามารถทำงานร่วมกันได้ก็ลดความขัดแย้งลงได้บ้าง บางกลุ่มความขัดแย้งยังฝังแน่นความพยายามแก้ปัญหาความขัดแย้ง ยังเป็นความพยายามของผู้ใหญ่บ้าน